

Jaarverslag 2018

Stichting Batashi

Stichting Batashi ondersteunt kleinschalige ontwikkelingsprojecten in Bangladesh.

Opgericht in 2007- gevestigd in Almere

*Adres: Jozef Israelslaan 104
1318 RP Almere*

Email: batashi@mail.com

Bankrekeningnr: NL40 RABO 0139449833

Internet: www.batashi.nl

Inleiding

Trots presenteren we het jaarverslag van 2018. Ons 11^e jaar startte o.a. met een workshop in januari waar studenten en leerkrachten van de verschillende scholen terugblikten op ons programma. Tegelijkertijd startte een nieuwe pilot. Sumita is gaan onderzoeken in hoeverre ze het gezondheidsprogramma ook op het platteland kan geven. Ze vond een goede plek in Noakhali. Meer lees je hierover in dit jaarverslag.

Meisjes, hun ouders en de schooldirecteuren laten Sumita regelmatig weten hoe belangrijk de kennis en ervaring met het programma voor hen is. Zonder uw/jullie hulp als donoren zou dit echt niet mogelijk zijn. Namens hen willen we jullie bedanken voor de steun.

In dit jaarverslag geven we een kort overzicht van de resultaten van het project Santeen en leggen we financiële verantwoording af.

Persoonlijke hygiëne en gezondheid programma voor tieners

Sumita Choudhury en Ainun Nahar zijn de initiatiefnemers van dit project. Hun doel is tieners, voornamelijk meisjes, maar ook jonge vrouwen en jongens, voorlichting te geven over persoonlijke hygiëne en gezondheid in een jaar durend programma. Dit gebeurde in 2018, net als in voorgaande jaren, op 9 scholen/instituten in en rondom Dhaka- Bangladesh, in een tweewekelijkse na-of tussen schoolse activiteit. Ze leren de deelnemers het belang van handen wassen, wat menstruatie is en hoe je er mee om moet gaan, wat aids is en hoe je de ziekte kan voorkomen en gaan in op de gevolgen van drugsgebruik of te jong trouwen. In Bangladesh is het kennisniveau over bovenstaande onderwerpen over het algemeen laag en er wordt niet vrijelijk over gesproken. Hoewel er door de overheid wordt ingezet op kennisvergroting, sterven nog te veel kinderen aan bijvoorbeeld de gevolgen van diarree, een ziekte die met goede hygiëne en kennis in belangrijke mate kan worden bestreden. Het resultaat van dit project is dan ook dat de deelnemers en hun families weerbaarder worden en beter op hun gezondheid kunnen letten.

Het team dat dit project uitvoert in Bangladesh is in het afgelopen jaar niet gewijzigd en bestaat uit Sumita, Nilima, Liza en Eva. Ze werken niet onder de Batashi naam maar onder de naam PPS (PRA Promotors Society – Bangladesh). Sumita is gelieerd aan deze organisatie. Dit is het elfde jaar dat we het project ondersteunen en het is het eerste jaar van ons vijfjaren plan van 2018-2023. Sumita en haar team hebben ook dit jaar weer hard gewerkt en met succes. Ze heeft in juni en aan het eind van het jaar verslag gedaan en een monitoring rapport ingeleverd samen met financiële stukken.

NB: Aan het eind van dit jaarverslag vind je een uitleg van elk onderdeel van het jaarplan van het project (blauwe tekst).

Resultaten van het project samengevat

Dit jaar deden in totaal **384** deelnemers aan de verschillende trainingen mee verdeelt over **9 instituten/scholen**. Dit zijn de zelfde scholen als vorig jaar en ongeveer evenveel leerlingen. Zie de tabel hieronder voor de lijst met scholen.

No	Naam school/ instituut	Vanaf
1	Latifunnesa High School	2008-2018
2	Ahsania High School, en Ahsania Home (students are all girls)	2008-2018 2010-2018
3	Al Nahian High School	2008-2018
4	Salimullah Junior School	2008-2018
5	Riyadul Muslimat Madrasa, en Riyadul Muslimat (home) (students are all girls)	2009-2018 2009-2018
6	Azad muslim Mohila club (women institute)	2010-2018
7	Jamila Khatun High School (girls school)	2011-2018
8	Lily International High School	2014 -2018
9	Nurbag HM Ideal School, voorheen Hazi Munshur school	2013-2018

Aan de **basistraining** deden **342** deelnemers (29 jongens, 288 meisjes en 25 jonge vrouwen) mee. Dit is vergelijkbaar met vorig jaar. Een onderdeel van het programma is de kennis te delen met 2 andere mensen in hun omgeving; dus op basis van de training aan 342 leerlingen zijn nog eens bijna 700 mensen zich bewust geworden van het belang van schone hygiëne en sanitatie. In haar eindrapport geeft Sumita aan dat dit jaar de lessen regelmatig moest aanpassen omdat andere NGO's met een speciale hygiëne les op school komen of omdat organisaties aan promotie van producten op dit gebied eenles komen geven. Dit is dan vaak eenmalig en niet zoals ons programma structureel. We merken dat er veel meer aandacht is gekomen voor dit thema in de maatschappij.

Het aantal leerkrachten dat een of meerdere **docentenvergaderingen** heeft bijgewoond is ongeveer 140 personen. Deze vergaderingen zijn zeer belangrijk om draagvlak te krijgen/houden en leerkrachten te ondersteunen in dit gevoelige thema. Daarnaast worden deze bijeenkomsten gebruikt om de lessen te plannen en de kinderen te selecteren. Net als vorig jaar zijn er geen **docententrainingen** gegeven omdat daar vanuit de scholen geen vraag naar was.

Het **kringgesprek** vond net als voorgaande jaren plaats op twee internaten (school 2 en 5). Daar deden 42 meisjes mee.

Na het succes van voorgaande jaren hielden dezelfde 5 scholen (school 1, 2, 3, 5 en 9) bij de afsluiting weer een **schrijfwedstrijd**. De docenten zijn actief bij de beoordeling betrokken. Dit wordt door leerlingen en docenten heel erg gewaardeerd. Sumita heeft de vertalingen in Engels van de 3 winnaars van elke school in haar eindrapportage voor 2018 gezet. Er waren

prijzen voor de 1,2, en 3de plek. Daarnaast kreeg iedereen die meedeed kreeg een stuk zeep, een tasje en een pen. Het zeep krijgen ze elk jaar van een sponsor. Naast de schrijfwedstrijden zijn er ook tekenwedstrijden waar bij kinderen onderwerpen als schoondrinkwater tekenen.

Ouder/verzorger bijeenkomsten werden op 3 scholen verzorgd. Dit waren dezelfde scholen als vorig jaar (school 1, 2 en 9). De bijeenkomst duurt ongeveer een uur en de les handen wassen wordt geoefend. In totaal waren er 44 ouders gekomen. Het zijn voornamelijk vrouwen die komen naar deze bijeenkomsten. Zij benadrukken het belang van hygiëne en het moeten bespreken van veranderingen in je lichaam tijdens de puberteit. Vaak leren ze veel van hun dochters. De leerlingen waren weer ontzettend trots dat hun ouders naar de lessen kwamen.

Workshop “Sexual and Reproductive Health programme with Adolents” - 26 januari 2018

Tijdens de workshop ‘deel je ervaringen’ deelden 15 docenten en 14 leerlingen van de 9 verschillende scholen hun ervaringen. De workshop werd geleid door Mr. Enamul Huda, General Secretary of PPS-BD.

Het leverde een mooi verslag op met wat het programma volgens de deelnemers opleverde voor de toekomst. Lees hieronder hoe een hoofdmeester en leerling het programma hebben ervaren:

“..... This project started in our school in 2008. Since the beginning I saw that the women project staff come to school during heavy rain and become wetted. I did not understand why they come to our school to discuss some silly issues. Since then we have passed 10 years of the project. Now I realize how important the project was and how the students and teachers benefitted from this. Many times parents come to me and request to include their children in the discussion sessions of the project. Now everyone celebrate World hand washing day formally but we have already introduced hand washing to all students, teachers and staff 10 years before with the support of this project. This project contributed a lot to change attitude and behavior of all students, teachers and staff towards hygiene practice and establish rights of the children and adolescents to live a safe and healthy life.”- Kader Khan, Head teacher, Latifunnessa School.

“..... I am a residential student of Dhaka Ahsania Mohila Mission School. When I go to my village home during vacation I found that most of the girls of my age are married and some have 2 to 3 children. These young mothers are suffering from different diseases and malnutrition. I was shocked observing the situation. Then I talked with my mother and decided to make other girls of my village aware about bad effect of child marriage and other issues in the same way as madam of PPSBD discussed with us.” - Laboni Akter, Student, Dhaka Ahsania Mohila Mission School.

Samengevat de cijfers	2018	2017	2008
Aantal scholen/instituten die mee deden	9	9	4
Aantal leerlingen basisprogramma	342	343	100
Aantal leerlingen kringgesprek	42	39	0
Aantal docenten die een training volgen	0	8	geen cijfers
Totaal	384	390	100
aantal ouders/verzorgers ingelicht -dmv guardian/partent meeting	44	55	0
Aantal familieleden/ vrienden voorgelicht	684	686	100
Aantal docenten /staf/ bestuur * (zeer wisselend aantal per vergadering)	140	135	geen cijfers

NIEUW- Pilot – Persoonlijke hygiene en gezondheid op het platteland

In samenwerking met de ontwikkelingsorganisatie NRDS* in Noakhali hebben we in 2018 onderzocht of we het gezondheids en hygieneprogramma dat we in de stedelijke omgeving hebben opgezet, ook in het landelijke gebied zouden kunnen toepassen.

*Meer informatie over deze organisatie vind je op <https://nrdsbd.org>.

We werken nu zo'n 10 jaar in Dhaka op scholen aan gezondheids-, water en sanitatie-bewustwording voor tieners. We zien daar veel enthousiaste tieners en ze pikken veel op uit deze lessen.

We hebben ook gezien dat er in deze tijd veel meer aandacht in de maatschappij voor dit onderwerp is. Er wordt makkelijker over gepraat. Maandverband is bijvoorbeeld nu veel beter verkrijgbaar, en er wordt zelfs reclame voor gemaakt – met het argument dat je dochter dan geen lessen op school hoeft te missen! Sumita vroeg zich daarom af hoe dit buiten de grote stad zou zijn. Ze wilde het graag uitzoeken en zo mogelijk de lessen ook in een plattelandssituatie gaan geven.

In 2018 hebben we dit uitgezocht, en wel op zo'n manier, dat het programma in Dhaka gewoon doorging! Sumita is naar Noakhali afgereisd en heeft 2 scholen en een vrouwencentrum bezocht. Ook heeft ze intensieve gesprekken met de NGO gevoerd. De kennis en lessen blijken erg nodig en welkom te zijn. NRDS heeft een contactpersoon aangewezen, en we gaan samen het programma in 2019 uitvoeren met 2 scholen. NRDS en Batashi doen het samen, dus van de Batashi kant zal Sumita een aantal keer naar Noakhali gaan om e.e.a. samen op te zetten, te helpen met de eerste lessen, de training van de docenten en de begeleiding van de staf. De bedoeling van NRDS is, om de ervaringen verder uit te rollen in hun organisatie. We gaan er samen van leren, en verder uitrollen: Dat juichen we natuurlijk van harte toe!

Communicatie

Onze communicatie loopt via diverse kanalen; een website, een nieuwsbrief en facebookpagina.

Net als voorgaande jaren beheert Martine Poolman de website (www.batashi.nl) en houdt deze up to date. Dit doet ze vanuit Amerika. Bestuursleden leveren nieuwsitems aan voor zowel de nieuwsbrief, de facebook als de website. De website wordt ook dit jaar via Michael Oneka met lamele.net gehost.

In 2018 zijn twee **nieuwsbrieven** uitgekomen, in mei en in december 2018. Het aantal email adressen is vergelijkbaar met vorig jaar, 150 abonnees.

De Facebookpagina is in het Engels. We plaatsen ongeveer elke drie maanden een berichtje. De trend van veel volgers vanuit Bangladesh zet door. Facebook is daar een erg populair communicatiemedium!

Bestuursactiviteiten

Het bestuur is ongewijzigd en bestaat uit de volgende personen, die onbezoldigd deze functie vervullen:

Voorzitter:	Dieuke Joosten
Penningmeester:	Catharien Terwisscha van Scheltinga
Secretaris:	Iris van Werven

We hebben dit jaar 2 bestuursvergaderingen gehad en overleggen regelmatig via telefoon en email. Catharien is voor haar werk zeer regelmatig in Bangladesh, en maakt dan van de gelegenheid gebruik om met Sumita bij te praten, en te overleggen.

Fondsenverwervende activiteiten

In 2018 hebben we de contacten met de fondsenverstrekkers gecontinueerd, liefst zoveel mogelijk op maat voor de verschillende partijen. Desgevraagd geven we een presentatie over het programma, verder gebruiken we de nieuwsbrief, de facebook site en de website als kanalen om de verschillende fondsenverstrekkers te informeren.

Financiën 2018

In 2018 hebben we aan giften een totaal van 6289.42 Euro binnen gekregen. Veel dank aan o.a. Stichting Penelope, de H.Hartstra stichting, onze vast donateurs, en iedereen die bijgedragen heeft! We hadden nog 11.604 euro in kas, mede dankzij Rotary/Wandelen voor Water 2017. We hebben in 2018 10.500 Euro aan Sumita gegeven voor de onkosten van het programma (transport, schriften pennen, vergoeding vrijwilligers, kleine versnapering voor de kinderen). Dit is ongeveer 1500 minder dan vorig jaar (toen hadden we extra geld van de Rotary, o.a. voor een extra workshop). Voor de pilot (platteland) trokken we ongeveer 200Euro uit. Aan het eind van het jaar hadden we een balans van 7.272,98 Euro.

NB: De workshop in januari is betaald vanuit het 2017 budget, en komt derhalve niet ten laste van 2018.

Ingekomen			Uitgaand		
Openingsbalans			Bijdrage naar Sumita		€10,500.00
	1-jan-18	€11,603.84	Bijdrage nieuw initiatief		
			Kosten Bank		€120.33
Rente		€0.05	Kosten Argeweb**	pm	
Giften		€6,289.42	Kosten Kamer v.Koophandel		
			Kleine kosten (postzegels e.d.)		
			<i>sub-</i>		
			<i>totaal</i>		€10,620.33
			Balans (naar 2019)		€7,272.98
Totaal		€17,893.31	Totaal		€17,893.31

Balans bij Sumita op 31 December 2017: 130 Euro gebruikt In 2018
Balans bij Sumita op 31 December 2018: 0 Taka

Balans op 31 december 2018: €7,272.98 waarvan Spaarrekening €273.52
Rekening courant € 6,999.46

Overzicht detail uitgaven Sumita 2018 (in Bangladesh Taka)

Vergoeding 3 trainers en student	748800
Transport trainers	69745
Materiaal/logistieke ondersteuning	66397
Snacks voor de lessen/bijeenkomsten	133841
Verslaglegging	21000
Pilot	17870
Onvoorzien	9590
Totale uitgaven	1067243 (Wisselkoers 1 Euro = ongeveer 101.5 Taka)

Tot slot

In 2018 zijn er weer bijna 390 leerlingen die meer kennis hebben over basis hygiëne. Ook op het platteland hebben zo'n 100 leerlingen geroken aan deze kennis en waren enthousiast. Weer meer leerlingen, vooral meisjes, die weerbaarder zijn geworden. Dat hebben Sumita en haar team weer knap gedaan. We kunnen het niet vaak genoeg herhalen dat we vreselijk blij zijn dat alle donateurs dit mogelijk maken. Het contact met de donateurs en de lezers van de nieuwsbrief is belangrijk voor ons. Mochten er daarom vragen of onduidelijkheden zijn dan horen we dat graag. Wij gaan, samen met Sumita en haar team, aan de slag om in 2019 opnieuw een bijdrage te leveren voor dit belangrijke doel.

Dieuke, Catharien en Iris

Bijlage: Overzicht van de projectonderdelen van Santeen

Het project Santeen bestaat uit de volgende onderdelen:

Basis training: dit bestaat uit ongeveer 24 bijeenkomsten (ongeveer 1x in de twee weken). Deze beginnen in januari en eindigen in december. Ze vinden na of tussen schooltijd plaats en duren ongeveer 1 uur. Er zijn ongeveer 30 leerlingen per klas. Aan het begin van het schooljaar krijgen de leerlingen een pen en een schriftje. Ook wordt er altijd een tussendoortje uitgedeeld; dit is een extra motivatie voor de leerlingen om te komen. Per les zijn er twee trainers of 1 trainer en een assistent aanwezig.

Sumita en Ainun hebben in eerste instantie zelf het curriculum geschreven. Omdat het gevoelige informatie bevat wordt het nog niet als boekje uitgedeeld. Om hun lessen te ondersteunen gebruiken ze ook bestaand folder materiaal van verschillende NGO's. De leerlingen worden gestimuleerd om actief mee te denken en te doen. Er worden verschillende interactieve lesmethodes gebruikt en leerlingen krijgen bijvoorbeeld takenopdrachten om zelfvertrouwen op te bouwen. Onderdeel van het programma is dat elke deelnemer 2 mensen zoekt met wie hij of zij de informatie deelt. Aan het eind van het programma wordt een anonieme enquête gehouden om de kennis te toetsen.

Docentenvergadering: Omdat het heel belangrijk is om draagvlak bij de leerkrachten van de school hebben wordt er 4 keer per jaar een docentenvergadering gehouden. Zo worden leerkrachten op de hoogte gehouden, kunnen ze leestijden af stemmen etc. Ook hier wordt er iets lekkers uitgedeeld.

Schrijfwedstrijd. Aan het eind van jaar wordt sinds 2013 op een aantal scholen een schrijfwedstrijd gehouden. Leerlingen moeten in ongeveer 1 pagina vertellen wat het belangrijkste is wat ze geleerd hebben het afgelopen jaar. Doel hiervan is om het verhaal nog beter te laten landen maar ook om inzicht te krijgen wat leerlingen er zelf van vinden. Een jury bestaat uit een aantal docenten. Er zijn 3 prijzen met een kadootje en een bedankje voor de jury.

Het kringgesprek: Het kringgesprek is in 2010 ontstaan toen bleek dat de leerlingen geen tijd hadden voor vervoltraining, maar wel behoefte hadden aan gesprekken. Dit zijn de leerlingen die in een internaat/weeshuis wonen die verbonden is aan sommige scholen. In het huis wordt 2 keer per maand een kringgesprek van ongeveer 1 uur georganiseerd en er zijn twee trainers aanwezig. Er wordt ook altijd iets lekker uitgedeeld. Het zijn leerlingen die de basistraining hebben gevolgd. Zij brengen hun eigen onderwerpen in. Het is niet verplicht om aanwezig te zijn. Een voorbeeld van het een resultaat is dat een aantal oudere leerlingen besloten jongeren leerlingen voor te lichten en ondersteunen die net ongesteld werden. Ze lieten zien dat je je niet hoeft te schamen als je je menstruatie doeken verschoont en op het dak gaat drogen.

De docententraining: Dit onderdeel is in 2011 ontstaan vanuit de docenten vergadering. Op een aantal scholen gaven de leerkrachten aan zelf behoefte te hebben aan de informatie die Sumita en Ainun aan hun leerlingen gaven. De training bestaat uit twee delen. In ongeveer drie dagdelen bespreken de trainers dezelfde onderdelen als het basisprogramma voor de tieners. Het jaar daarna krijgen ze een opfrisdagdeel. Het effect van dit programma is dat een klein aantal docenten zich meer vertrouwd voelen met de onderwerpen en bijvoorbeeld nu wel het hoofdstuk "menstruatie" behandelen tijdens het vak "home economics".

Voorlichting op Ouder/verzorgerbijeenkomsten. In 2013 kreeg Sumita het verzoek van een van de schooldirecteuren om tijdens een ouder/verzorgerbijeenkomst een lezing te geven over haar programma voor ouders.